

LIBRARY

OCT 21 1985

STATE HISTORICAL SOCIETY
OF WISCONSIN
MADISON, WI 53706

VILNIS

 LIETUVIŲ LIAUDIES LAIKRAŠTIS
LITHUANIAN NEWSPAPER
3116 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608
Telefonas: [312] 842-7325

VOLUME LXV Nr. 19

KETVIRTADIENIS, SPALIO (OCTOBER) 17, 1985

KAINA 25 c.

KASDIEN

GRĮZO Į ŽEMĘ NESUSTOKIME DIRBĘ NETEKOME DVIEJŲ VEIKĖJŲ VAJUS EINA ŠAUNIAI

Rugsėjo 26 d. 13 val. 32 min. Maskvos laiku, atlikę numatytą bendrų tyrimų ir eksperimentų programą, mokslinėje stotyje "Saliut-7" Vladimiras Dranibekovas ir Georgijus Grecka "Sojuz T-13" erdvėlaivių grįžo į Žemę.

Iš jų gauta informacija bus panaudota mokslo ir įvairių liaudies ūkio šakų vystymui.

Prieš kelias savaites buvau pati susirgusi, bet jau stojau darban. Rugsėjo 21 d. rimtai buvo susirgęs redaktorius S. J. Jokubka, teko kelias dienas pagulėti ligoninėje. Nors grįžo į namus, bet vis dar neužtektinai tvirtas, kad galėtų grįžti į darbą. Tikimasi, kad jau sekantį "Vilnies" numerį padės man paruošti. Linkime jam visiško susveikimo, nes jo laukia atsakingas laikraštiniis darbas.

Poros dienų bėgyje netekome atsakingų ir veiklių darbuotojų. Spalio 6 d. Brooklyn, N.Y., mirė "Laisvės" direktijos pirmininkas Povilas Venta. Spalio 7 dieną mirė "Vilnies" bendrovės direktorių tarybos išdininė Millie Kancevienė.

Mūsų gretos retėja. Likusieji stokime tvirčiau į darbą, kad atlikus tą darbo dalį, kurios iškeiliavę į amžiną poilsį draugai jau nebeatliks.

Smagu, kad šiais metais "Vilnies" vadininkai stojo į darbą vos paskelbus vajų. Rugsėjo mėnesį jau gavo virš tuzino naujų skaitytojų. Tas rodo, kad jie pilnai supranta, jog gavimas naujų skaitytojų yra vienas iš labai svarbių darbų.

Reikia tikėtis, kad mieli vadininkai tęs tą darbą taip sparčiai ir rūpestingai iki vajaus pabaigos.

Įvedus traukiniuose naują dizelio sistemą, apie 5,000 darbininkų, dirbusių prie krosnių kūrenimo, netenka darbo. Unija bando reikalauti iš geležinkelių bendrovės, kad jiems surastų kitą tinkamą darbą bendrovėje, bet ar suras, tai ateities klausimas. Vis daugiau ir daugiau darbininkų pašalina iš darbo naujoji technika. Jau laikas rimtai pagalvoti ir ką nors padaryti darbo valandų sutrumpinimo klausimu, nemažinant atlyginimo.

Puerto Riko saloje siautėjo staigus lietus, kuris sukėlė daug potvynių. Vanduo krisdamas nuo kalnų nuvertė ir nunešė daug biednų žmonių namų.

Biržų rajono K. Poželos kolūkyje auginama 700 Lietuvos juodgalių avių. Iš kiekvienos jų kasmet gaunama daugiau kaip po tris kilogramus vilnos, realizuojama nemažai mėsos. O prižiūri visą avių bandą vienas žmogus — Imantas Šakėnas. Ūkyje yra cechas, kuriame išdirbami ir kitų respublikos ūkių avikailiai.

G. Svitojaus nuotraukoje: avis tikrina veterinarijos gydytojai Vanda Katelienė ir Imantas Šakėnas.

LIETUVISKOS KNYGOS MASKVOJE

Tarybų šalies sostinėje Maskvoje šį rudenį surengta penktoji tarptautinė knygų paroda - mugė. Jos devizas — "Knyga taikos ir pažangos tarnyboje".

Šioje tradicinėje, vienoje didžiausių pasaulyje leidybos mugių visada dalyvauja ir Lietuvos knygų leidėjai. Šiomet TSRS liaudies ūkio pasiekimų parodos teritorijoje, Lietuvos paviljone jie ekspozicijai pateikia 340 knygų. Čia pateikta įsigyti ir jau išspausdinti knygų tiražai, ir autorinės teisės versti jas į kitas kalbas ir išleisti užsienyje. Užienio firmoms taip pat siūloma lietuvių dailininkų sukurtos vaikų knygų iliustracijos, meninės nuotraukos.

Parodoje-mugėje akcentuojama tarybinės liaudies pergalės prieš fašizmą Didžiajame Tėvynės kare tema. Lietuviškoje ekspozicijoje ją išryškina dailininkės E. Bogdaniienės gobelenas "Taikos skrydis", tarybinių karių žygdarbių įamžinusių paminklų mūsų krašte nuotraukos.

Mugėje buvo surengta Pabaltijo respublikų diena. Lietuvos TSR nuolatinėje atstovybėje Maskvoje įvyko platus pokalbis apie lietuviškų knygų leidybą ir mūsų literatūrą.

Spalio 9 d. gubernatorius Rafael Hernandez Colon ir tūkstančiai Ponce miesto gyventojų atlikę gedulo laidotuves žuvusiems.

Apskaičiuojama, kad žuvusių žmonių skaičius gali siekti iki 500, nes daugelis dar neatkasti iš griuvėsių, o kiti nunešti sraunaus vandens.

J. Marazienė

Trumpai

— Pranešama, kad Vėžio ligų gydymo taryba gavo iš federalinės valdžios pažadą \$4,000,000 sėkmingam tyrimui ir gydymui galvos ir sprando vėžio ligos.

— Chicagos meras H. Washington pasiūlė pradėti rūpintis pastatymu naujo sporto stadiono Chicagoje. Tam tikslui paskyrė komisiją — Angelo G. Geocaris, Albert W. Johnson ir Ira J. Edelson. Jie lapkričio 15 d. turės pranešti jam tyrimo rezultatus.

— Vakarų Vokietijoje, Frankfurto mieste įvyko neonacių partijos suvažiavimas. Prie suvažiavimo salės įvyko didžiulės demonstracijos. 28 asmenys buvo sužeisti, o vienas žuvo kilusiam susirėmimui su policija.

— Pietų Korėjos liaudis vis garsiau ima protestuoti prieš dabartinio prezidento Chun Doo Hwan politiką. Seouli mieste apie 1,500 studentų buvo surengę protesto demonstraciją. Policija juos puolė ašarinėmis dujomis.

— Kaunas. Vytėnų eksperimentinio ūkio vaisių perdirbimo cechasis miesto ir rajono gyventojams kasdien parduoda apie šešis tūkstančius litrų obuolių sulčių.

— Už nuopelnus lietuvių tarybiniam teatro menui ir aktyvų dalyvavimą visuomeniniame gyvenime suteikta šiaulių dramos teatro aktoriui, Lietuvos TSR nusipelnusiam artistui Pranui Piaulokui Lietuvos TSR liaudies artisto garbės vardas.

LIAUDIES MEISTRŲ VASARA

Dailios skrynelės, dekoratyvinės lėkštės, vazos, krepšeliai, nupinti iš vytelių, išsirikiavo buvusioje Kaišiadorių rajono Kalvių kaimo mokykloje. Dabar čia veikia Lietuvos TSR liaudies meno draugijos kūrybinė bazė. Dvi savaites Kalviuose dirbo iš visos Lietuvos suvažiavę liaudies meistrai. Paskui buvo surengta jų kūrybos paroda.

Kiekvieną vasarą įvairiose Lietuvos vietovėse rengiami seminariai, kūrybinės stovyklos, ir susirinkę liaudies meistrai bendrai padirbėję puošia gimtojo krašto miestus bei kaimus. Liaudies skulptoriai šią vasarą dirbo Mosėdyje. Jie iškalė 13 dekoratyvinių kompozicijų garsiajam vietos akmens muziejui. Kalviuose buvo susirinkę tapytojai ir karpinių meistrai. Rugsėjo mėnesį didelė medžio drožėjų ir tapytojų kūrybinė stovykla veikė Ignalinos turistinėje bazėje. Tęsdami anksčiau pradėtą darbą, liaudies meistrai naujais kūrinių papuošė Nacionalinį parką, drobėse įamžino šio Lietuvos kampelio gamtos grožį. Paruošė J. Zukauskas

Mirė Povilas Venta

Iš New Yorko gavome skaudžią žinią, kad spalio 6 d. mirė draugas Povilas Venta, sulaukęs 75 metų amžiaus. Velionis buvo laikraščio "Laisvė" direktorių tarybos pirmininkas ir bendradarbis. Daug dirbo pažangiam judėjime. Buvo veik visų pažangių organizacijų narys.

Paliko giliame liūdesyje mylima žmona Nellie, du sūnūs ir kiti artimi giminės, taipgi daug idėjos draugų.

Reiškiame gilią užuojautą žmonai, sūnums ir visiems giminėms. Liūdimė netekę darbštaus ir nuoširdaus, pažangai atsidavusio darbo klasės sūnaus.

"Vilnies" kolektyvas

VILNIS

Lithuanian Peoples' Bi-weekly (659-780)

Published bi-weekly, Thursday, except when preceded by a Holiday, by the Workers Publishing Association, Inc.
Subscription rates in United States: one year \$15.00; Chicago \$17.00; Canada, and other foreign countries — \$20.00.

POSTMASTER: Send address changes to the
VILNIS—3116 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608 Phone 842-7325
Second-class postage paid at Chicago, Illinois (U.S.P.S. 659-782)

Permažai remiama kova prieš ligą AIDS

Vis daugiau skleidžiamos žinios, kad iki šiol nepagydoma liga AIDS smarkiai plečiasi. Dar didesnę dėmesį atkreipė, kai ta liga susirgo mokyklinio amžiaus vaikai. Jie susirgo gaudami kraujo, kuris buvo duotas ta liga sergančių asmenų. Kai tokie vaikučiai nepriimami į mokyklą, nes kiti vaikai ir jų tėvai bijo, kad sergantys neapkrėstų sveikų, tai prasidėjo vieši debatai.

Prezidentas Reaganas išreiškė užuojautą ir pabrėžė, kad jis supranta vaikų ir tėvų pažiūrą į tos ligos pavojingumą. Toks jo pareiškimas yra priešingas jo vedamai politikai. Jis nutraukė medicinos paramą vaikams. Jo vedamos politikos dėka, šimtai tūkstančių neturtingų žmonių negali gauti tinkamos mediciniškos priežiūros, reikalingo gydymosi.

Nežiūrint, kad AIDS liga sparčiai plečiasi ir net jau skaitoma epidemija, bet jos priežasties ir gydymo būdų tyrinėjimui bei suradymui nėra pinigų. Tam reikalui paskirta mažiau pinigų, negu Washingtono, D.C., požeminei transporto sistemai.

Apskaičiuojama, kad prezidento Reagano "Star Wars" programa pareikalaus daugiau negu trilijono dolerių. Reikia tik pasvarstyti, kiek daug būtų galima už tuos pinigus sušelpiti biednų žmonių ir kiek būtų galima paspartinti tos baisios AIDS ligos išgydymą. Būtų galima ne tik sumažinti jos plėtimąsi, bet visiems laikams sunaikinti jos perus.

Laikas, o laikas daugiau rūpintis savo šalies didžiosios gyventojų sveikata, išsimokslinimu, atitraukti jaunimą nuo svaigalų ir narkotikų, o ne ruoštis prie žvaigždžių ir atominio karo, kuris gali visą mūsų planetą paversti į pelenus.

Demaskuojamas Bulgarijos šmeižimas

Romoje vykstančiame teismo procese rugsėjo 22 dieną buvo nagrinėjama pasikėsinimo į Romos popiežių byla. Apklausiame liudytojus aiškėjo nauji duomenys, rodantys, kad Vakarų specialiosios tarnybos padėjo skleisti teroristo Agdžios pateiktą melagingą versiją, būk "Bulgarija dalyvavo" organizuojant pasikėsinimą.

Abdula Čadly — vienas Turkijos teroristinės grupuotės "pilkieji vilkai" vadeivų, prieš kelias dienas atvežtas iš Prancūzijos, kur kalį už nelegalią prekybą narkotikais, pareiškė, jog Vakarų Vokietijos specialiosios tarnybos pasiūlė jam daugiau kaip 200 tūkstančių dolerių už tai, kad jis kartu su O. Čeliku iš Prancūzijos atvyktų į VFR ir ten patvirtintų Bulgarijai iškeltus kaltinimus, kad ji susijusi su pasikėsinimu į Romos katalikų bažnyčios vadovą.

Turko demaskavimai sukėlė sąmyšį teismo salėje. Parodymų metu Agdža mėgino trukdyti Čadly, garsiai šūkaudamas. Čadly parodymus patvirtino kitas liudytojas J. Ozbėjus, kuris atvežtas į teismą iš VFR ir taip pat priklauso "pilkųjų vilkų" organizacijai.

Komentuodama Čadly parodymus Romos procese, vietinė spauda nurodo, jog akivaizdžiai išryškėja, kad su pasikėsinimu į Romos popiežių susijusi ne Bulgarija, o Vakarų specialiosios tarnybos ir Turkijos profašistinė grupuotė "pilkieji vilkai".

Žemės drebėjimas nusinešė daug gyvasčių

Meksikos sostinėje ir jos artimose apylinkėse vis dar tebeatkasiinėja iš po griuvėsiais žuvusių žmonių lavonus, kur laike rugsėjo mėn. 19-20 d.d. žemės drebėjimas sugriovė daugybę pastatų. Šalies vyriausybė ėmėsi visų galimų priemonių išgelbėti užgriuvusius žmones ir nedelsiant suteikė reikalingą pagalbą nukentėjusiems.

Naujausiais duomenimis, vien tik sostinėje žuvo daugiau kaip 5 tūkstančiai žmonių, daugiau kaip 15 tūkstančių sunkiai sužalota ir sužeista. Mieste labai trūksta medikamentų, vandens, maisto produktų, taip pat technikos priemonių griuvėsiams pašalinti. Daugiau kaip 25 tūkstančiai žmonių liko be butų. Maždaug tūkstantis pastatų labai rimtai nukentėjo, daugelio iš jų jau negalima atstatyti.

Šalies prezidentas Miguel de la Madrid paragino gyventojus sunkios stichinės nelaimės metu būti ištvermingiems ir laikytis rimties. Palaiptisui atkuriami telefono ir telegrafo ryšiai, transporto eismas. Į sostinės aerouostą be paliovos iš kitų šalių skrenda lėktuvai su krovniais nukentėjusiems. Aerofloto lėktuvais iš Tarybų Sąjungos atgabeno palapinių, antklodžių, medikamentų ir tvarstymo priemonių.

Mūsų prezidentas pasiuntė savo žmoną Nancy ir milijoną dolerių pirmą pagalbą nukentėjusiems žmonėms. Taipgi nuoširdžiai ir gausiai su dovanomis prisidėjo ir mūsų šalies liaudis bei daugelis kitų šalių, ypač socialistinių šalių.

2

KOLŪKIO PAVEIKSLŲ GALERIJA

Dailininkė Veronika Šleivytė — tikra liaudies dukra. Gimė 1906 metų gruodžio 6 dieną Kupiškio rajone, Antašavos miestelyje, daugiavaikio kalvio šeimoje. Ji devinta iš keturiolikos šeimos vaikų. Per didelį vargą 1934 m. baigė Kauno aukštesniąją meno mokyklą ir įsigijo grafikos specialybę, bet netrukus susidomėjo ir tapyba.

Per šešiasdešimt savo intensyvaus kūrybinio darbo metų V. Šleivytė sukūrė daugiau kaip 2,000 grafikos ir pastelinės tapybos darbų. Jų turi įsigiję TSRS ir LTSR Dailės fondai, respublikos dailės bei kraštotyros muziejai, įvairios įstaigos ir atskiri, dailę mėgstantys, žmonės.

Nuo 1934 metų V. Šleivytė su savo darbais dalyvauja beveik visose kauniečių dailininkų rengtose parodose ir respublikos parodose. Kaune ir Vilniuje, rajonų centruose, periferijos miestuose ir miesteliuose, kolūkiuose ir tarybiniuose ūkiuose, fabrikuose, mokyklose ir institutuose ji jau surengė 93 individualines savo kūrybos paradas, kurias visada palydi nuoširdūs lankytojų pasisakymai, gausūs bei gražūs atsiliepimai parodų knygose ir rajonų spaudoje.

Kilusį iš liaudies ir išugdytą liaudies meninės kūrybos bei pasaulėjautos, ji savo darbais yra suprantama ir artima liaudies estetiniam jausmui ir protui. Savo meninius darbus ji atiduoda liaudžiai. Pernai Kupiškio kraštotyros muziejui ji dovanavo 50 kūrinių, kurie dabar eksponuojami specialiai jos kūrybai skirtoje muziejaus salėje.

Veronika Šleivytė

O štai rugsėjo 14 d. vėl padovanojo 115 grafikos ir pastelės kūrinių, kad Antašavos kolūkis jos tėviškės sodyboje, esančioje Viktoriškių kaime, įrengtų kolūkio paveikslų galeriją. Jos pasiūlymą mielai parėmė kolūkio pirmininkas Albinas Vaižmužis, kolūkio pirminės partinės organizacijos sekretorius Alfonsas Grabovas ir kolūkiečiai. Taip pirmoji mūsų respublikoje buvo įkurta Aukštaitijos regiono vidurio zonos kompleksinė, unikali liaudies materialinė kultūros ekspozicija ir paveikslų galerija. Žmonės didžiai dėkingi dailininkei Veronikai Šleivytei už tą vertingą dovaną, kad respublikos periferijoje išaugo reikšmingas kultūros židinys, esantis prie pat magistralinio Kupiškio-Biržų kelio.

Vandalinas Junevičius

VISUOSE ŪKIUOSE — LOPSELIAI-DARŽELIAI

Naują vaikų lopšelių-darželių gavo Ukmergės rajono "Aušros" kolūkio žemdirbių mažyliai. Jį pastatė rajono tarpkolūkinės statybos organizacijos statybininkai. Tai antroji ikimokyklinė vaikų įstaiga, šiemet pastatyta rajone.

Dar vienas vaikų lopšelis-darželis baigiamas statyti "Draugystės" kolūkyje. Juo tarpkolūkinės statybos organizacija baigs vykdyti ikimokyklinių įstaigų statybos penkmečio programą ir kiekvienas rajono kolūkis turės savo vaikų lopšelių-darželių.

DVIGUBA SUKAKTIS

Prieš 80 metų Rokiškyje vietos inteligentija suvaidino Keturakių komediją "Amerika pirtyje". Tai buvo dabartinio Rokiškio liaudies teatro užuomazga. Šis garbingas vardas žiūrovų pamėgtam kolektyvui buvo suteiktas prieš 25 metus. Tuomet teatras pastatė žemaitės "Petra Kurmelį".

Tad šiemet liaudies teatras pažymi dvigubą savo sceninės veiklos sukaktį. Per ketvirtį amžiaus pastatyta kelios dešimtys lietuvių, kitų tarybinių tautų ir užsienio dramaturgų veikalų, o su spektakliais apsilankyta beveik visose Lietuvos rajonuose.

Prie liaudies teatro susikūrė ir jau pasisekimo susilaukė vaikų ir jaunimo dramos studijos.

SCENOJE — LIETUVIŠKOS PJESĖS

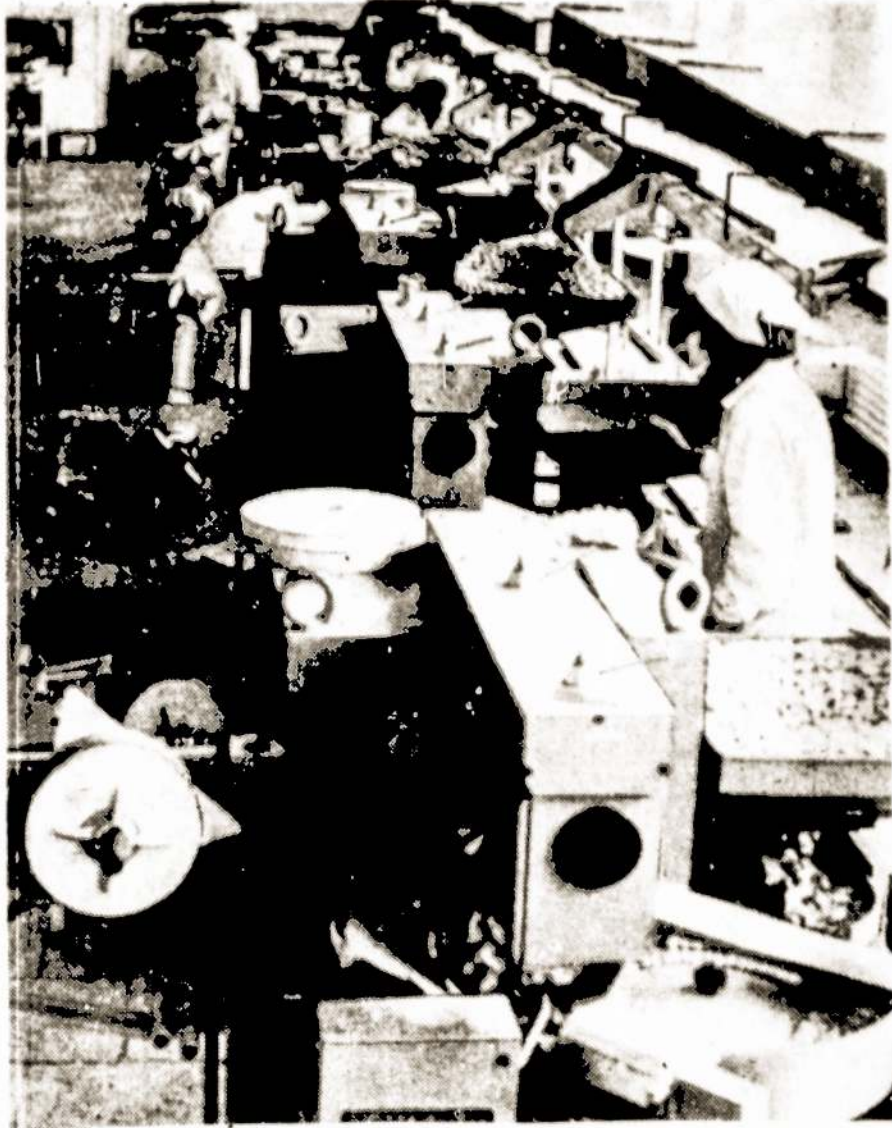
Per prasidėjusį sezoną Lietuvos teatrai žada gerokai praturtinti savo repertuarą nacionaline dramaturgija. Iš numatytų iki metų pabaigos devyniolikos premjerų aštuonios bus nauji lietuvių autorių kūriniai.

Panevėžio dramos teatre pirmą kartą bus pastatyta liaudies rašytojo Juozo Grušo istorinė drama "Mykolas Gliniskis". Žinomą jo pjesę "Pijus nebuvo protingas" stato vilniškis Akademinis dramos teatras. Jaunas režisierius V. Balys Kauno dramos teatre debiutuos su J. Marcinkevičiaus drama "Erelis gūžta" apie praėjusio amžiaus poetą ir publicistą Andrių Vištelį-Višteliauską, kuris bendradarbiavo "Aušroj", "Varpe", "Vienybėje lietuvininkų". Jaunimo teatras vilniečiams parodys liaudies poeto Justino Marcinkevičiaus dramingą apysaką "Daukantas" apie įžymų mūsų istoriką. Šiaulių dramos teatre ramos šviesą išvys A. Laurinčiuko politinė drama "Paradas San Franciske".

Vilniaus "Lėlės" teatras mažiesiems žiūrovams ruošiasi pirmą kartą parodyti Vydūno groteskinį kūrinių "Pasveikinimas". Režisierius V. Matula lėlių teatre statys savo inscenuotą pasaką "Vilkas ir septyni ožiukai".

Vilnis, spalio 17, 1985

Naujoji "Rūta"

Karamelės gamybos linija

Jau greit šimtmetis, kai Šiauliuose įsikūrė saldainių fabrikas. Nedidelis fabrikėlis pokario metais keleriopai išsiplėtė. Tačiau miesto centre esančiai įmonei toliau plėstis nebuvo galimybių. Nors ir pertvarkyta, rekonstruota, ji nebeįtendinė šiuolaikinės gamybos užmojų.

Visai kas kita dabar: senoji "Rūta" pakeitė savo adresą. K. Preiškės gatvėje pastatytas naujas keturių aukštų šviesus ir patogus gamybinis korpusas, buitinės patalpos, pagalbiniai pastatai. Taigi Šiaulių mieste iškilio naujas konditerijos fabrikas. Jį suprojektavo Kauno pramonės statybos projektavimo institutas, statė Šiaulių statybos trestas. Gerai pasidarbavo miesto statybininkai, tesėdami priimtus socialistinius išsipareigojimus: 3.3 mln. rublių sąmatinės vertės objektą atidavė naudoti anksčiau numatyto laiko. Rūtos šakele žymimą produkciją dabar gamina konditerijos pramonės gamybinio susivienijimo "Rūta" trys įmonės (dvi Šiauliuose, viena Klaipėdoje).

Naujojoje "Rūtoje" sumontuotos penkios karamelės gamybos linijos. Trys linijos sukomplektuotos iš šalyje pagamintų įrengimų, kuriuos šiauliečiams pristatė Ukrainos ir Rusijos Federacijos maisto pramonės mašinų gamybos įmonės. Visiškai automatizuota aukštos kokybės karamelės gamybos linija pirmą kartą šalyje įsigyta iš Vokietijos Federatyvinės Respublikos "Otta Hansel" firmos. Jos pajėgumas 1.000 kg/h produkcijos. Šalia šių įrengimų sumontuoti karamelės kočiojimo, formavimo ir atšaldymo importiniai agregatai. Didelis vyniojimo, fasavimo ir įpakavimo įrengimų parkas. Antai 21 karamelės vyniojimo ir du fasavimo į maišelius automatai gauti iš Rytų Vokietijos firmos "Nagema". Apie 58 procentai produkcijos numatyta sufasuoti į polietileno maišelius, todėl bus patogiau prekiauti, gaminiai patraukliau atrodys.

"Rūtoje" pastatyti mechanizuoti žaliavų sandėliai. Pirmą kartą šalies konditerijos pramonėje pa-

grindiniai komponentai — cukrus, tyrės, kondensuotas pienas, šokolado glazūra — bus laikomi ir transportuojami į gamybą be taros.

Pasiekus projektinį pajėgumą, naujasis fabrikas gamins 10 tūkst. tonų karamelės per metus. Tai dvigubai daugiau negu senojoje "Rūtoje". Vartotojams bus pateikta apie 10 rūšių pieniškos, vaisinės, ledinės, pomadinės, likerinės karamelės. Pasirodys visų mėgstama "Karvutė", kelių rūšių zefyras. Pastarajam įrengta 2.000 tonų pajėgumo per metus gamybos baras. Šio didelę paklausą turinčio produkto vis trūkdavo, kadangi jį gamino tik Kauno konditerijos fabrikas. Įrengimus zefyrui suprojektavo ir pagamino respublikos Maisto pramonės ministerijos Projektavimo ir konstravimo biuras su bandomąja gamykla. Zefyrui gaminti agregatą atsiuntė Ukrainos Krasilovo mašinų gamykla.

Daug pastangų, energijos prireikė susivienijimo darbininkams ir specialistams, kad užsibrėžtas tikslas būtų pasiektas. Teko taisyti projektuotojų klaidas, patiemis ieškoti geresnio varianto.

Užbaigtas vienas darbų etapas, bet gamybininkų rūpesčiai nesibaigia. Projektuojamas naujas administracijos ir laboratorijų korpusas, numatyta sandėlių, kitų pagalbinų pastatų statyba. Ruošiamasi rekonstruoti kitus susivienijimo objektus. Darbas tęsiasi.

A. Stelmokaitė

ĮKURTUVĖS

Raktus nuo kelių gyvenamųjų namų Kauno kilnojamosios mechanizuotos kolonos statybininkai atidavė "Pirmūno" kolūkio žemdirbiams. Įkurtuves neseniai atšventė ir Kapsuko rajono Bagodosios kolūkio, Jonavos rajono Beržų gyvulininkystės įmonės, Žemdirbystės mokslinio tyrimo instituto darbuotojai. Kauno teritorinio statybos tresto įvairūs padaliniai šiuose ir kituose objektuose jau atliko statybos ir montavimo darbų už 7 milijonus rublių.

SANTEKLIUOSE, PRIE VENTOS

Gražioje vietoje statoma Akmenės rajono "Raudonosios vėliavos" kolūkio centrinė Santeklių gyvenvietė. Iš pietų pusės ją supa Venta. Vasarą taip ir norisi čia ilgiau pabūti, pasigėrėti žaliais upės skardžiais, pasiklausyti strazdų, lakštingalų giesmių, nenutylančių iki vėlyvos nakties. Džiaugiesi ryto saulėje sidabro ašaromis verkiančiais medžiais, pamerktomis žilvičių šakomis į sidabrinį upės vandenį, visada skubantį per srovės suverstus buvusio seno Santeklių malūno pylimo akmenis. Vaizdinga gamta puošia naują gyvenvietę, tolokai nutįsusių dešiniuju upės krantu. Toks gamtos kampelis visada žadina žmogaus nuotaiką, norą įsikurti gyvenvietėje. Tuo labiau, kad naujuose namuose yra visi patogumai.

Pastaraisiais metais Santekliuose išaugusį kaimo miestelį puošia ne tik gamta. Pernai Akmenės tarpkolūkinės statybos organizacijos darbininkai čia pastatė kultūros namus su ūkio kontora, pirtį, vandentiekį, paklojo inžinerinius tinklus. Naujose patalpose įsikūrė parduotuvė, valgykla, medicinos punktas.

Tikras pasididžiavimas — nauji, dailūs gyvenvietės gyvenamieji namai. Čia jų per šimtą. Beveik visi, išskyrus aštuonis iš Alytaus

ENSK, pastatyti pačių kolūkio statybininkų. Ilgus metus 20 žmonių statybininkų kolektyvui vadovavo Justinas Šimkevičius. Į kiekvieną gyvenvietės pastatą įdėta nemažai jo rūpesčio, išmonės, kūrybos.

Per kelis penkmečius Justino Šimkevičiaus vadovaujami vyrai, pasiskirstę į penkias brigadas, Santeklių, Zemaitės ir Ašvėnų gyvenvietėse ūkiniu būdu pastatė per 150 gyvenamųjų namų su ūkiniais pastatais, nemažai gamybinių objektų. Praėjusiais metais įkurtuves atšventė Justinas Maljukas, Jonas Butnorius, Juozas Kozys ir keletas kitų kolūkiečių. Statybininkai atidavė devynių naujų namų raktus. Tiek jų pastatys ir šiais metais.

Vadovavimą statybininkams ir savo ilgametę darbo patirtį Justinas Šimkevičius perdavė jaunam energingam statybos inžinieriui Algiiui Baniui. Tačiau ir dabar dažnai aplanko naujaisias statybas. Pataria, pamoko jaunuosius. Kartais dar ir pats ateina pasidaruoti.

"Raudonosios vėliavos" kolūkio statybininkai šiais metais pasiryžę įvykdyti visas užduotis. Jų rankos ne vienu gyvenamuoju namu papuoš gyvenvietę prie Ventos ir Virvytės upių, Meizių ežero.

Apolinaras Ercupas

Miestų statybos projektavimo instituto architektų paruošti generaliniai planai suvaidino svarbų vaidmenį atstatant karo sugriautus Lietuvos miestus. Sumaniai pasidarbavo instituto architektai planuodami šiuolaikinius Vilniaus priemiesčius, gyvenamuosius mikrorajonus. Jie susilaukė pripažinimo ir respublikoje, ir už jos ribų. Vilniečių architektų projektai pažymėti TSRS valstybinėmis, TSRS Ministrų Tarybos premijomis, o Lazdynai apdovanoti Lenino premija.

Nuotraukoje: naujas Vilniaus priemiestis Karoliniškės. (V. Gulevičiaus nuotr.)

PASIDAIRIUS PO L. KAIMUS

— Mažeikių rajono ūkiuose dirba apie 800 traktorininkų. Beveik pusė jų — jauni. Tarp geriausiųjų "Jaunosios gvardijos" kolūkio mechanizatorių — komjaunuolis pirmos klasės traktorininkas Vytautas Voras. Šiemet jis antrą kartą buvo išrinktas Tirkšlių apylinkės Tarybos deputatu.

— Anykščių rajono Raguvėlės tarybiniam ūkyje yra 186 elektros varikliai. Jų bendras galingumas siekia 1.300 kilovatų. Šiandien nėra gamybos haro, kuriame

būtų apsieinama be elektros energijos. Jos pagalba ruošiami pašarai, melžiamos karvės, tiekiamas vanduo, džiovinami grūdai, šienas.

— Šilutės rajone žemaitkiemyje iškilio naujos fermos, šienainio bokštai, grūdų sandėliai. Prieš dvejus metus žemdirbiams perduota vidurinė mokykla, vaikų lopšelis-darželis, kapitališkai suremontuota parduotuvė ir valgykla, statomas Usėnų apylinkės administracinis pastatas.

SVEČIUOSE GIMTOJOJE ŽEMĖJE

Kiekvieno sąmoningo lietuvių mintys visuomet audringai skrieja į gimtąją šalį — gimtąją žemę. Svajoja aplankyti savo gimtąjį kraštą, pasimatyti su giminėmis, jaunų dienų draugais, pabuvoti gimtojoje pastogėje. Jų širdis traukia ir tėvų kapai. Juk brangiausi ir artimiausi mums buvo tėvai. Jie mus augino, sielojosi mūsų likimu. Paliekant mums gimtuosius namus, jie su skaudančiomis širdimis ir ašaromis akyse mus išlydėjo. Jie prašė, kad neužmirštume jų ir vis laukė iš mūsų žinios, laukė sugrįžtant. Su viltimi širdyse mus pamatyti jie ir užmigo amžinu miegu. Tad kiekvienas trokštame nuvykti prie jų amžino poilsio vietos, susikaupti, parymoti ten nors valandėlę ir, dėkingumo ženklui, nulenkti galvas.

Pasiruošimą kelionei pradėjau prieš metus, bet per tą laiką įvyko įvairių neaiškumų. Po visų rūpesčių ir dėtų pastangų, kelionės pradžia paskirta liepos 13-oji.

Liepos 11 d. mielos kultūrietės, vadovystėje Antaninos Vaitkienės, suruošė išleistuves "Vilnius" salėje. Ši staigmena mane maloniai nuteikė, nes tai buvo įrodymas, kad mano darbas draugijos labui mielos narės vertina.

Liepos 13 d. 12 val. dieną, lydimas Jono Patecko, Antano Litvino ir Prano Vaitkaus, apleidžiau namus ir visi vykome į O'Hare aerodromą. Čia radome mūsų belaukiančią Onutę Masiene ir eilę kitų, nes tą dieną tuo pačiu United oro linijos lėktuvu Lietuvon vyko "Vilnius" ekskursantų grupė. Lygiai 2:15 val. po pietų palikome Čikagą. Už poros valandų buvome Kennedy aerodrome Niujorke. Čia mus pasitiko gražus būrelis laisviečių, taipgi nemaža grupė iš kitų miestų atvykusių ekskursantų, kurie kartu vyko į Tarybų Lietuvą.

"Laisvės" direktorių tarybos pirmininkas Povilas Venta ir jo žmona Nellie prašė, kad perduočiau linkėjimus ir jų nuomonę svečių apsilankymo reikalu "Tėviškės" draugijos pirmininkui P. Petroniui.

9 val. vakare palikome Kennedy aerodromą ir pradėjome kelionę į Helsinkį. Keliaujant teko užmegzti naujų pažinčių, turėti įdomių pokalbių su naujais pažįstamais, kurie nors ir jau ne pirmą kartą keliavo į Tarybų Lietuvą, bet buvo galima jausti iš jų kalbų, kad jie nepatenkinti T. Lietuvos darbo žmonių gyvenimu. Buvo galima suprasti, kad jie labiau norėtų matyti skurdą T. Lietuvoje, kaip "vaduotojai" piešia, o ne tuos didelius atsiekimus, kuriais tarybiniai žmonės džiaugiasi ir didžiuojasi.

Kelionė iš New Yorko iki Helsinkio užtruko apie 7½ val. Naktį siautėjo žaibas su perkūnija ir trukdė keleiviams ramybę. Liepos 14 d. 12 val. tenykščiu laiku buvome Helsinkyje, o iš ten 2:25 val. išvykome į Leningradą, kurį pasiekėme 4:20 val. popiet. Ten buvo patikrinti mūsų lagaminai. Dar nespėjus praeiti pro patikrinimą, pamačiau manęs belaukiančias mielą Onutę Eidukaitytę ir mano velionio brolio Jurgio dukrą Angelę Skeberdytę Jurevišienę, rankose laikančias puikias gėlių puokštes. Vos praėjus patikrinimą, pasijutau mano mielių globėjų žinioje. Jos apdovanojo puikiomis gėlėmis ir jų pirmieji linkėjimai buvo: malonios džiaugsmingos viešnagės Tarybų Lietuvoje — gimtojoje žemėje. Būdama šaunių globotojų žinioje ėmiau jaustis tarsi esu Čikagoje.

Liepos 15 d. 12:15 val. buvome Vilniaus aerodrome, kur radome mūsų belaukiant gražų būrį mano brolvaičių ir jų šeimų bei asmeninių ir idėjos draugų. Sveikinomės, bučiavomės... Su kai kuriais susipažinome, nes nemažai jų nebuvau mačiusi. Jie gimė ir užaugo per tuos 23 metus, praėjusius nuo paskutinio mano apsilykimo T. Lietuvoje. Kiek tų kalbėlių, o ypač įvairių klausimų! Nežinau žmogus į kurius pirmiausia reikia pradėti atsakyti.

Vilnius buvo užplukdytas begalinu svečių skaičiumi, ne tik užsieniečių, bet ir iš pačios plačios Lietuvos, nes į Dainų šventę rin-

kosi dainininkai, muzikai, šokėjai, na, ir žiūrovai. Suprantama, programų dalyviai turi turėti repeticijas, tad jie kiek anksčiau atvyko. Aišku, vilniečiai svečių pasitikėjai turėjo "pilnas rankas".

Mano laimei, buvau pakviesta nors laikinai apsigyventi pas Eidukaityčių šeimą. Jos plačiai atsižymėjusios ir pagarsėjusios sunkių kovų už įgyvendinimą Tarybų santvarkos Lietuvoje sukuriuose, taipgi kovose už Tarybinės Armijos pergalę. Apsigyvenau pas jauniausią sesutę Birutę Eidukaitytę, kuri mane motiniškai globojo. Iš čia ir prasidėjo mano viešnagė gimtojoje žemėje.

Pirmiausiai noriu supažindinti su mano mielomis šeiminkėmis ir miela palydove, kuri visur buvo pirmoji ir visos viešnagės laikotarpiu padėjo kur buvo reikalas. Onutė Eidukaitytė tai Tarybų Lietuvos revoliucinio judėjimo dalyvė, partizanė, buvo skaudžiai sužeista sunkiose kovose prieš kruvinąjį nacizmą. Ji dar būdama smetoniniais laikais studentė, buvo pasinėrusi pogrindžio darbe, o paskelbus Lietuvoje tarybinę santvarką, ėjo atsakingas pareigas "Tiesos" redakcijoje. Prasidėjus Antrajam Pasauliniam karui, ji nespėjo pasitraukti, nes tuo laiku buvo rimtai susirgusi. Jos sesutė Elenytė dirbusi mokytoja ir jaunesnioji sesutė Birutė, kuri dar buvo gimnazistė, sėkmingai pasitraukė į T. Sąjungos gilumą. Onutė šiek tiek susveikusi metėsi į partizaninę veiklą, gelbstint broliui Viktorui. Po kiek laiko Viktoras įsiliejo į Raudonąją Armiją ir sėkmingai kovojo su priešais. Tik prieš pat karo pabaigą narsuolis Viktoras žuvo. Jo kovos draugas rašė tėvams sekamo turinio laišką: "Jūsų sūnus žuvo fronte 1945 metų balandžio 16 d. 7 val. ryto. Aš irgi sunkiai sužeistas, dabar guli ligoninėje. Kada su juo ėjome į karo laukus, jis prašė, kad jo adresą užsirašyčiau. — Jokutis Pranas."

Apie tą patį laiką ir Onutė Eidukaitytė buvo prieš bombas labai skaudžiai sužeista ir daug laiko ėmė iki sutvirtėjo. Dabar ji dirba atsakingą darbą, eina Lietuvos TSR Mokslų Akademijos Centrinės bibliotekos bibliografės pa-

reigas.

Eidukaityčių šeima aukštai vertinama Tarybų Lietuvoje ir visoje šalyje, tad buvo daugiau negu garbė būti jos globoje.

Liepos 15 d. 11 val. ryto, drg. Elenytės Eidukaitytės ir brolio dukros Angelės lydima, apsiliaukiau "Tėviškės" draugijos įstaiigoje. Čia susitikome su draugijos pirm. generolu P. Petroniu ir eile kitų pareigūnų. Padarėme keletą nuotraukų. Mielas ir draugiškas generolas P. Petronis. Pirmą kartą teko asmeniškai susitikti, bet tas susitikimas paliko nepamirštamas visiems laikams.

Grįždami dairėmės po miestą ir grožėjomis tomis puikiomis pušaitėmis, kurios tarsi nendrės teikia gaivinantį orą Vilniaus gyventojams. Skubėjome į namus, nes žinojome, kad atvyksta daugiau giminaičių iš įvairių provincijų.

Liepos 16 d. važiuojame prisiregistruoti. Po to vėl su būriu giminaičių dairėmės po miestą, kuris kasdien vis grožėjo, nes tai buvo Dainų šventės išvakarės. Kasdien vis kas naujo ir žavaus buvo, taipgi nauji potvarkiai vairuojantiems automašinas.

Pirmą dieną besisvečiuojant T. Lietuvoje, pasiekė mane skaudi ir liūdna žinia, kad liepos 15 d. mirė Lietuvos Komunistų partijos Centro komiteto narys, filosofijos mokslų daktaras, profesorius Genrikas Zimanas. Ši žinia buvo itin skaudi ir todėl, kad keliais atvejais teko jį sutikti Čikagoje ir išklausti jo ugningas kalbas.

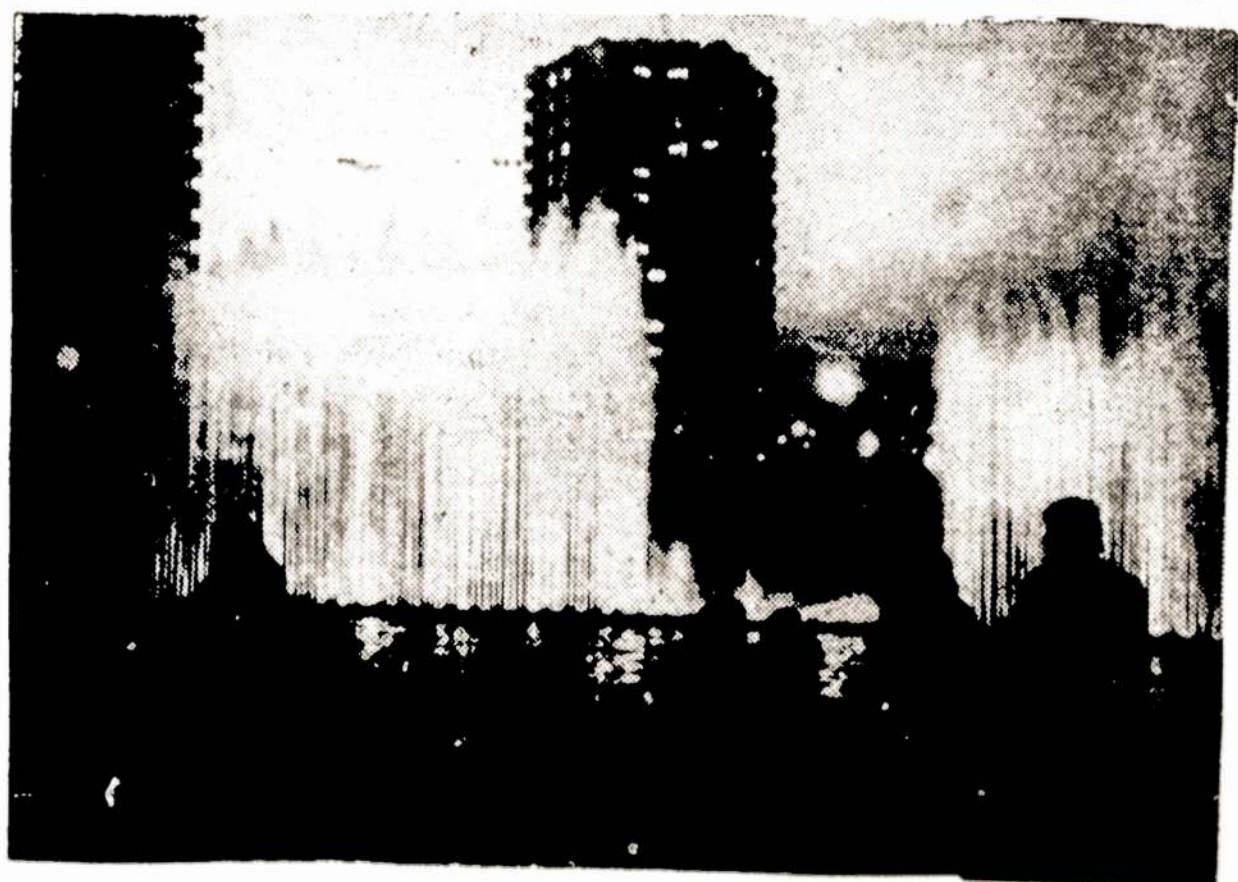
Liepos 17 d. 12 val. dieną nuvykome į Vilniaus Karininkų namus, kur velionis buvo pašarvotas. Nuvykę radome tūkstantinę minią žmonių salėje ir lauko pusėje. Jo karstą supo neribotas skaičius gyvų gėlių vainikų bei puokščių. Čia mačiau mums amerikiečiams neįprastą reišinį. Veik kas antras atvykęs žmogus atneša po gėlytę ir ją tvarkingai padeda prie jau daugybės jų sudėtų asloje. Iki karstas su palaikais buvo išlydėtas 14:30 val., tų gėlių susidarė didžiausias kalnas. Taipgi beveik kas antrą minutę keitėsi garbės sargyba.

Gal koks smalsuolis paklaus, kaip išrodė karstas. Turiu pasakyti (Nukelta į 5 pusl.)

50 tūkstančių kilometrų drenažo vamzdžių ir 40 milijonų sąlyginų plytų kasmet pagaminama Tauragės statybinių medžiagų susivienijime. Įmonėje automatizuotas drenažo vamzdžių ir plytų formavimas bei degimas, mechanizmai dirba sandėliuose, pavaduoja žmones transportuojant ir pakraunant produkciją.

V. Gulevičiaus nuotraukoje: Tauragės statybinių medžiagų susivienijime siunčiama produkcija vartotojams.

Kaune, Kalniečių gyvenamajame mikrorajone, greta naujo prekybos centro pradėjo trykšti originalių formų fontanas. Vanduo iš beveik tūkstančio purkštuvų kyla į septynių metrų aukštį.

Fontanų suprojektavo Miestų statybos projektavimo instituto Kauno filialo specialistai. Jį stačioms statybiniams organizacijoms talkino Kalniečių ir Eigulių gyventojai, moksleiviai, studentai.

K. Jurelės nuotraukoje: prie fontano naktį.

Vilnia, spalio 17, 1985

(Atkelta iš 4 pusl.)

ti, kad nieko skirtingesnio nemačiau, kaip kad buvo man gyvenant Lietuvoje prieš 55 metus.

Kai palydovų masė įsisiūbavo, atrodė, kad visi Vilniaus miesto gyventojai dalyvauja laidotuviuose. Priartėjus prie Antakalnio kapinių, masės žmonių palengva kopė į kalną. Teko eiti gana ilgą kelią iki pasiekėme Karių kapus. Kelias gana platokas, išlietas cementu. Einant povaliai dairausi ir skaitau: "1941-1943 m. šviesus atminimas kritusiems kovoje už Tėvynės laisvę ir nepriklausomybę amžinai gyvas tarybinių žmonių širdyse".

Priėjome partizanų kapų skyrių. Skaitau sienoje užrašą: "Žuvo narsiųjų mirtimi prieš užnugarį". Toliau vėl skaitau memorialinėje lentoje užrašą: "Partizaninio judėjimo Vilniuje ir jo apylinkėse dalyviai, žuvę narsiųjų mirtimi kovoje prieš hitlerinius okupantus už mūsų socialistinės Tėvynės laisvę ir nepriklausomybę". Įrašyta narsiųjų partizanų J. Vito, G. Glezevytės ir kitų vardai.

Kopėme laiptais tolyn. Prienama paminklą-obeliską, saugojantį įėjimą į Tarybinės Armijos karių ir karininkų kapus. Aukštojoje kapinių vietoje, ilgoje paminklo lentoje įrašyta: "Amžina garbė didvyriams, žuvusiems kautynėse dėl mūsų Tėvynės laisvės ir nepriklausomybės".

Kapines puošia tiesios lig žvakės pušys, skarotos eglės, kvepia liepos, ievų ir šermukšnių krūmai.

Pasiekėme ir naują kapinių skyrių, kur yra palaidinti visuomenės veikėjai — P. Rotomskas, A. Sniečkus, J. Paleckis, M. Šumauskas ir eilė kitų. Čia buvo paruošta vieta ir G. Zimani. Prie kapo duobės pasodinta velionio žmona, brolis ir kiti artimieji. Čia įvyko gedulo mitingas. Jį pradėjo Lietuvos TSR žurnalistų sąjungos pirmininkas, "Tiesos" laikraščio

redaktorius A. Laurinčiukas. Jis nušvietė velionio gyvenimo kelyje atliktus didelius ir tarybinės liaudies aukštai vertinamus darbus. Taipgi atsisveikinimo žodį tarė Lietuvos KP Centro komiteto propagandos ir agitacijos skyriaus vedėjas J. Kuolelis. Sekantis kalbėjo revoliucinio ir partizaninio judėjimo Lietuvoje veteranas M. Maceika bei žurnalo "Kommunistas" vyriausias redaktorius A. Viršulis. Visi kalbėtojai rūpestingai apibūdino velionio atliktus darbus ir išreiškė gilią užuojautą liūdinčiai šeimai ir visai Lietuvos bei tarybinei liaudžiai.

Kalboms pasibaigus, girdėjosi TSRS ir Lietuvos TSR valstybiniai himnai. Po to, gedulingai melodijai aidint, karstas su G. Zimano palaikais nuleidžiamas į kapo duobę. Jo kapą papuošė gėlių vainikai ir pavienės gėlytės, kurių, iš tikrųjų, buvo keli sunkvežimiai, taip, kad tą visą jam skirtą vietą užpildė gėlėmis.

Pasibaigus gedulo mitingui, laidotuvių dalyviai lankė mirusių kapus. Prie A. Sniečkaus kapo teko susitikti velionio žmoną našlę Mirą Bordonaitę Sniečkienę.

Šios laidotuvių neišnyks iš mano atminties, nes turėjau progos pamatyti kaip Lietuvos liaudis aukštai įvertina savo vadus, kovotojus už jų šviesesnį ir pilnesnį socialistinį gyvenimą.

Nežiūrint, kiek buvome išvarę, bet grįžtant sustojome pas Vandą Dijokaitę, kuri prieš kiek metų lankėsi Čikagoje ir paliko gražų prisiminimą. Čia radome jos mamytę ir kitus šeimos narius. Atsiveikindamos pažadėjome dar kartą susitikti, bet tas laikas taip greitai praūžė, kad ne viską buvo galima įvykdyti.

Liepos 18 d. praleidau giminaičių ratelyje ir pasidairėme po gražius Vilniaus parkus ir sodelius.

(Bus daugiau)

Julija Marazienė

ŽEMAITIJOS PAKRAŠTYJE

Savotiškai gražios Akmenės apylinkės bet kokių metų laiku, nors lygus ir pelkėtas šis šiaurės Lietuvos kampelis. Prieš porą dešimtmečių, kai iš Akmenės į naująją cementininkų miestą — Naująją Akmenę išsikėlė rajono įstaigos, senasis miestelis lyg ir išūstėjo. Tačiau tai truko neilgai. Jį tvarkyti pradėjo rajono melioratoriai, Lenino kolūkio, kurio žemės iš visų pusių supa miestelį, žemdirbiai. Čia yra dideli kultūros namai, vidurinė mokykla, vaikų darželiai, parduotuvės, viešbutis.

Miesto šeimnininkai turi apie ką pasakoti svečiams. Štai kad ir vidurinė mokykla, kurios istorija siekia tolimus 1596 metus. Žemaičių krašte tai buvo pirmoji provincijos švietimo įstaiga. Tik po gero dešimtmečio mokyklos atsirado Vainute, Telšiuose, Skuode. Senojo pastato, žinoma, seniai nebėra, o erdviose šviesiose patalpose dabar mokosi per tūkstantį vaikų. Turtingame mokyklos kraštotyros muziejuje sukaupta daug medžiagos apie praeitį, vietinių valstiečių ir miestelėnų kovą už

Vilnis, spalio 17, 1985

gražesnį gyvenimą.

Bene seniausia rašytinė žinia apie Akmenės apylinkes yra Livonijos kronikoje, kurios autorius aprašė savo magistro žygių tryliktojo amžiaus pradžioje. Na, o septynioliktajame amžiuje Akmenė tapo valsčiaus centru.

Ypač daug dėmesio jaunieji kraštotyrininkai skiria pusės amžiaus senumo įvykiams. Ir tai suprantama, nes kaip tik Akmenėje prieš 45-erius metus 22 valstiečiai susibūrė į pirmąjį respublikoje kolektyvinį ūkį dar ikikariniais metais. Susirinko šokių tokius žemės ūkio padargus ir bendra sėkla apsėjo laukus. Tačiau nuimti kolektyvinio derliaus nespėjo — prasidėjo karas. O nūdūndėjus į Vakarus patrankų griausmūi, kolūkiečiai vėl ryžosi pradėti viską iš naujo...

Akmenės žemdirbiai dabar valdo beveik penkis tūkstančius hektarų žemės. Vietiniai melioratoriai nusausino aplink miestelį buvusias pelkes, pavertė naudmenomis didelius žemės plotus. Juose būtų sunku dirbti be galingos technikos. Gerai įrengtame technikos kieme dabar rikiuojasi daugiau kaip pusšimtis traktorių, ki-

Kiekvieną vasaros darbymečio dieną Biržų rajono Papilio apylinkės vyriausiasis gydytojas Romualdas Rupkus išvyksta į laukus. Žemdirbiams jis pataria, kaip geriau laikytis darbo higienos, panaudoti poilsio valandėles. Papilio ambulatorija, kuriai vadovauja R. Rupkus, geriausia rajone. Šiame ambulatorijoje dispanserizuota pusė kaimo gyventojų. Apylinkėje aktyviai veikia sanitarinė draugovė.

G. Svitojus nuotraukoje: R. Rupkus su Papilio kolūkio komandininkais.

Dvidešimtis sezonas

Savo dvidešimtąjį sceninės veiklos sezoną pradėjo Lietuvos valstybinis jaunimo teatras. Beveik prieš du dešimtmečius susibūręs jaunų vilniečių menininkų kolektyvas nuėjo vaisingų kūrybinių ieškojimų ir atradimų kelią.

Ypač sėkmingi jaunimiečiams (kaip su meile vadina šį teatrą Lietuvos žiūrovai) buvo pastarieji metai. Šią vasarą teatras su dideliu pasisekimu vaidino Maskvoje XII Pasaulinio jaunimo ir studentų festivalio dalyviams. Daugelio šalių, visų žemynų jaunimo pasiuntiniais vilniečiai aktorai parodė du geriausius savo pastatymus "Meilė ir mirtis Veronoje" bei "Pirosmanis". Įsimintina jaunimiečiams buvo ir praėjusių metų išvyka į Jugoslaviją. Ten jie su pasisekimu pasirodė tarptautiniame teatrų festivalyje.

Dabar kolektyvo laukia dar vienas reikšmingas renginys. Netrukus Vilniuje įvyks respublikinis dramos teatrų festivalis, skirtas pergalės Didžiajame Tėvynės kare 40-mečiui paminėti. Kartu su visais Lietuvos dramos teatrais jaunimiečiai šiame festivalyje dalyvaus su dviem premjeromis "Tėvynės ilgesio dainos" pagal S. Nėries ir P. Širvio karo metų lyriką bei B. Sruogės "Pajūrio kurortu".

Pradėjęs savo kūrybinę biografiją V. Šekspyro tragedija "Romeo ir Džiuljeta", teatras sukaupė turtingą repertuarą. Ne tik jaunimas, bet ir vyresnio amžiaus žiūrovai mielai lanko pasaulinės klasikos, tarybinių, šiuolaikinių užsienio autorių pjesių spektaklius, lietuvių dramaturgų kūrinių pastatymus. Apie tai, kaip mėgiamas te-

tos žemės ūkio mašinos.

Savotišku senosios Akmenės palydovu tapo naujakurių rajonas, kuriame namus statosi žemdirbiai. Pagal Kolūkių statybos projektavimo instituto Telšių filialo architektų paruoštą projektą čia planingai formuojamas naujas ūkio visuomeninis centras. Dailūs nameliai, sodas, želdiniai, vandens saugyklos, vaikų darželis, geri keliai...

Armantas Norvaišas

atras, byloja kad ir toks faktas. Pirmąjį šio sezono mėnesį buvo parodyti du jubiliejiniai spektakliai — šimtąjį kartą suvaidinta "Pirosmanis" ir "Smėklos". Sceninio gyvenimo ilgaamžiškumu pasižymi lietuviškos pjesės "Šlac, mirtie, visados šlac", "Trys mylimos" ir daugelis kitų.

Dvidešimtojo sezono pradžia turtinga premjerų. Be jau minėtų spektaklių "Tėvynės ilgesio dainos" ir "Pajūrio kurortas", sukurtas spektaklis "Muzikos pamokos" rusų rašytojo V. Šukšino apsakymų motyvais. Kaip reikšmingo įvykio teatriniam gyvenime žiūrovai laukia liaudies poeto Justino Marcinkevičiaus dramos "Daukantas" pastatymo. Vaikus ir jų tėvelius teatras pakvies į žinomo lenkų rašytojo J. Korčako pasakos "Karalius Motiejukas Pirmasis" premjerą.

Jaunimiečiai dažnai vadinami "Teatru ant ratų". Ir neatsitiktiniai. Vargu ar surasime Lietuvoje miestą ar miestelį, kuriame jie nebūtų gastroliavę. Neskaitant nuolatinių savo scenos restauruotuose Oginskių rūmuose Vilniaus senamiestyje, teatras kasmet aplanko su spektakliais apie 50 respublikos vietovių.

J. Žukauskas

ATEIZMO MUZIEJUS

Alytuje įsteigtas pirmasis Lietuvoje visuomeninis ateistinės minties muziejus. Beveik pusė tūkstantčio eksponatų atspindi ateistinės minties raidą gimtajame krašte nuo XVI amžiaus iki mūsų dienų. Muziejaus ekspozicijoje surinktos ateistinės knygos, periodiniai leidiniai, dailininkų piešiniai, nuotraukos ir kita medžiaga.

Medžiagą muziejui surinko miesto ir rajono mokyklos, gamybiniai kolektyvai, atskiri žmonės.

Priminsime, kad valstybinis ateizmo muziejus veikia Vilniuje, ir jis pelnė didelį populiarumą.

VILNIAUS BALETAS SIRIJOJE

Sirijoje rugsėjo mėnesį įvyko Bosros menų festivalis ir Damasko tarptautinė mugė, kuriuose dalyvavo Lietuvos TSR valstybinio akademinio operos ir baletų teatro baletų artistai. Teatro vyriausiasis baletmeisteris, respublikos nusipelnęs artistas Vytautas Brazdylis žurnalistams pranešė, kad Sirijoje tarybiniam baletui atstovauja 59 vilniečiai artistai. Per dešimt dienų surengti aštuoni pasirodymai Damaske, Bosroje ir kituose miestuose.

St. Petersburg, Florida

Klubo narių susirinkimas

Lietuvių Piliiečių klubo narių susirinkimas įvyko spalio 5 dieną. Susirinkimą atidarė pirm. S. Kuzmickas. Raštininkė Aldona Alekniene perskaitė praeito susirinkimo protokolą, kuris buvo priimtas kaip skaitytas. Finansų sekretorė Mary Brennan davė raportą iš klubo veiklos. Iždininkė Bronė Vaitkienė su raportu sutiko.

Pirmininkas pranešė, kad klubas turėjo daug nuostolių nuo uragano Elena. Klubas salė buvo apsemta — vandens buvo virš pėdos. Sugadino grindis, šaldytuvus, virtuvėje padarė daug nuostolių. Vėjas išvertė gražų medį, sulaužė tvorelę.

Turėjome talką išvalymui klubo. Kurio nario tik paprasčiau, tas sutiko ir prisidėjo su darbu. Dirbo: Emilija ir Lee Orand, Aldona ir Povilas Alekna, Helen ir Felix Habala, Helen Šarkiūnienė, Mary Brennan, Blanch Beausinger, Juozas Dobrow, Bronė ir Juozas Vaitkai, Violet ir Stasys Kuzmickai. Didelis ačiū jiems visiems už gerai atliktą darbą.

Sutvarkė stalus bei kėdes ir išplovė visą salę Feliksas Habala, Juozas Dobrow ir S. Kuzmickas.

Helen ir Feliksas Habala padovanojo klubui gražią lempą ir 15 indų dėl cukraus. Violet Kuzmickienė — elektrinį pečiuką, kuris buvo labai reikalingas virtuvėje. Ačiū jiems už dovanas.

Sekantis klubo narių susirinkimas bus lapkričio 16 d. Prašau visus pasižymėti tą dieną ir nepamiršti dalyvauti.

Choro mokytoja Helen Janulytė paruošė tinkamą ir gerą programą.

Pavalgius pietus, žinių pranešėja Aldona Alekniene pranešė, kad turime viešnią iš Lietuvos Elzbieta Maseckienę, iš Rumšiškės.

Smagu pažymėti, kad mūsų klubą dažnai aplanko didelės jugoslavų ir čekų grupės. Matomai, mėgsta lietuviškus valgius.

Programa

Po narių susirinkimo ir jau pavalgius pietus, pirmininkas pristatė viešnią E. Maseckienę, kuri pasveikino visus dalyvius ir perdavė linkėjimus iš Tarybų Lietuvos. Pagyrė mus, kad turime tokį šaunų klubą ir puikų chorą. Priminė, kad jai labai patiko pensininkų himnas, tačiau pabrėžė, kad jai Lietuvoje maloniau ir geriau gyventi.

6

Ir festivalyje, ir mugėje dalyvavo geriausi pasaulio muzikiniai ir choreografiniai kolektyvai. Lietuviai artistai viešnagės metu parodė du spektaklius — "Zizel" ir "Kopeliją", taip pat dvi dideles koncertines programas, kuriose šoko Lietuvos TSR liaudies artistai L. Aškelovičiūtė, V. Kudžma, nusipelnę artistai L. Bartusevičiūtė, P. Skirmantas ir kiti.

Tuo pat po Sirijos Lietuvos baletu artistų grupę dalyvavo pirmajame Turkijos klasikinio baletu festivalyje.

S. Kuzmickas sudainavo tris dainas. Dalyviams jos labai patiko. Choras sudainavo šešias dainas, kurios skambėjo labai gražiai. Didelis ačiū choro vadovei-mokytojai Helen Janulytei už gražaus darbo atlikimą.

Šie asmenys parėmė choro darbą: Mary ir Mate Sarec \$20; S. Stuparas \$20; Jack Pesek \$10; John Nazicka \$5. Ačiū už paramą.

Didelis ačiū Pranui Budrioniui už įrengimą platformos šaldytuvui.

Malonu priminti, kad T. Lietuvoje turėjo šaunias atostogas šie mūsų klubo nariai: Juozas ir Bronė Vaitkai, Helen Janulytė ir jos mokytoja H. Šarkiūnienė, Pranas ir Verutė Budrioniai, Povilas ir Aldona Alekna, S. Kuzmickas. Jie Lietuvoje daug ką naujo ir įdomaus matė, neveltai sugrįžo linksmi, puikiai nusiteikę ir pasakojo, kaip Lietuva kasdien gražėja ir apsilankę gali vis ko gražaus ir naujo pamatyti.

S. Kuzmickas aplankė sūnų, kuris gyvena Kalifornijoje. Ten paviešėjo kelias savaites ir grįžo puikiai nusiteikęs.

Juozas ir Bronė Vaitkai buvo nuvykę į Arizoną aplankyti brolio dukros ir jos šeimos. Pasisvečiavę porą savaitių, grįžo labai patenkinti savo viešnage.

Po programos, pirmininkas padėkojo publikai, choristams, mokytojais, šeiminiškėms ir visiems darbininkams ir kvietė atsilankyti kitą šeštadienį.

Ligoniai

Rimtai susirgo Helen Siaurienė. Buvo ligoninėje, dabar gydoma namuose. Dar nepasveiko Verutė Bunkienė. Buvo susirgusi Adelė Budrienė, bet jau jaučiasi geriau. Linkiu ligonėms susveikti ir grįžti prie darbo. S. K.

W. DORINAS GRĮŽO IŠ ILGOS VIEŠNAGĖS

Gavau laiškutį nuo mielos Elenutės Eidukaitytės iš Vilniaus, kuriame tarp kitko ji rašo, kad drg. Walteris Dorinas, viešėjęs Lietuvoje tris mėnesius, rugsėjo 19 d. apleido Tarybų šalį. Ji rašo, kad jos sesutė Onutė Walterį palydėjo iki Maskvos ir palinkėjo malonios kelionės į San Diego, Calif.

Būnant Lietuvoje, daugelį kartų teko susitikti Walterį. Jis, kaip visuomet, buvo puikiai nusiteikęs ir sakė, kad labai patenkintas savo viešnage. Julija M.

Laiškai ir parama

WEST COVINA, CALIF.

Gerbiami Vilniečiai,
Siunčiu \$315 čekį. \$300 tai auka "Vilniai", kurią mano Pranas, gyvas būdamas, prašė manęs pasiųsti jo mylimam laikraščiui. \$15 tai bus už prenumeratą.

Mano gyvenimo draugas nemėgė mirti. Sakydavo: "Senatvė mane spaudžia, bet aš jokios ligos neturiu". Buvo paralyžiaus suimtas. Mirė, išsyręs 52 dienas ligoninėje. Esu labai dėkinga V. Railai už gražų jo gyvenimo aprašymą.

Draugiškai,

Pranė Sakalienė
(žmona)

BEDFORD, MASS.

Gerb. Draugai,
Congratulations that "Vilnis" is celebrating such an important anniversary. Enclosed \$25 for your 65th anniversary from mother.

Mother (Julia Gittzus) still in a nursing home — wanted to remember "Vilnis". She is blind now, and has lost most use of her legs.

To Nellie De Schaaf — I have your letter of 8/1/85 and copies of your two articles and read them ever so often to cheer myself up. Thank you for taking time to send them. Wishing the best to "Vilnis".

Julia Gittzus ir jos
duktė Emma
473 North Road
Bedford, Mass. 01730

SAN DIEGO, CALIF.

Dear Nellie De Schaaf:
Enclosed please find \$20. You do not have to send "Vilnis" to Mr. and Mrs. Charles Bartnick any more, because they are both too old to read it. As a matter of fact they can only see large type print, so the paper is really of no use to them. Thank you.

Helen Metcalfe — Daughter
P.S. Their health is adequate still, but life is getting a little hard for them.

WARREN, N.J.

Dear Friends — Enclosed \$20 toward your continued publication, and the good work you do. Sincerely,

Genie Stanley

DELAVAN, WIS.

Dear Nellie:
Sorry that I am late with my payment. I have been in the hospital at St. Luke's in Milwaukee, and have a 5-by pass heart surgery.

It was one of those sudden things. Never knew that anything was wrong, but lucky that they caught it before I had a heart attack. I am doing very well now. Good as new.

I am sending my payment of \$20.00 and a \$20 donation.

Thank you,

Nellie Urban Riemer

LOS ANGELES, CALIF.

Sveikinu visus, kurie sugebėjęte ir sumanėte išleisti tą brangią "Vilnies" dovaną; juk tai buvo sunkus darbas.

Kai pavartai lapus ir pamatai —

jau nėra daugelio... iškeliauo. Su visais teko bendrauti, pasidalinti mintimis. Aš lenkiu galvą ir iš širdies gilumos linkiu sėkmės visiems. Siunčiu \$10 už knygą.

K. G. Urnežis

STAI KAS VEIKIAMA "VILNIES" ĮSTAIGOJE

"Vilnies" direktijos posėdis įvyko spalio 4 dieną. Jame buvo plačiai aptarti "Vilni" liečiantys svarbesnieji reikalai. Pranešta, kad padaryta sutartis su Walter Roofing Co. ir kad dar šį mėnesį bus uždėtas naujas stogas "Vilnies" pastatui. Tuo reikalu pasirūpino drg. J. Urbikas.

Pranešta, kad atsakingasis redaktorius S. J. Jokubka rugsėjo 21 d. susirgo ir tūlą laiką buvo ligoninėje, bet jau grįžo namo ir povaliai sveiksta. Galimas daiktas, kad jam dar teks savaitę kitą pasigydyti. J. Maraziene teks paruošti laikraštį. Visi direktoriai linkėjo Jokubkai sėkmingo ir greito pasveikimo.

Nutarta prieš pradėdant kurenti pečius, patikrinti šildymo sistemą. Palikta administracijai surasti patikrintoją.

Nutarta suruošti parengimą lapkričio 9 d. 12 val. dieną. Pirmą bus teikiama pietūs, o po to bus rodomas kino filmas, kurį susuko T. Lietuvoje apie "Vilnies" 65 metų jubiliejų. Bus ir daugiau kas, bet apie tai atsilankę sužinosite.

Administratorė N. De Schaaf raportavo, kad "Vilnies" vajas labai sėkmingai eina, gaunama nemažai naujų skaitytojų, nežiūrint, kad laikraščio metinė prenumerata padidinta \$5. Skaitytojai, prisijusdami mokėstį už laikraštį, nepamiršta pridėti ir paramos.

Sekantis posėdis įvyks spalio 25 d. 1 val. po pietų. Prašau visus direktijos narius būtinai atsilankyti.

Sekr. J. M-nė

NEPRALEISKIME ŠIO SVARBAUS ĮVYKIO

Lapkričio 10 dieną TSRS-JAV draugystės draugijos taryba, Čikagos skyrius, ruošia masinį mitingą tinkamai atžymėti 68-ąją TSRS spalio revoliucijos sukaktį, taipgi 52 metų sukaktį nuo JAV ir Tarybų Sąjungos diplomatinio santykių užmezgimo ir 42 metų sukaktį nuo įsteigimo Nacionalinės JAV-TSRS draugystės draugijos. Tuo tikslu lapkričio 10 dieną 2 val. po pietų bus rengiamas masinis mitingas North Park College Auditorium, 3235 W. Foster.

Pagrindinė kalbėtoja bus laikraščio "Daily World" redaktorė Marilyn Bechtel, kuri 1984 metais lankėsi Tarybų Sąjungoje ir svečiavosi veik visuose valstijose ir artimais susipažino su tenyksių žmonių gyvenimu.

Be minėtos kalbėtojos bei kitų, bus ir meninė programa. Įžangos bilietas \$2.50 asmeniui.

Rengėjai laukia gausaus lietuvių atsilankymo.

Vilnietė

Vilnis, spalio 17, 1985

EX MAINIERIŲ KLUBO VEIKLA

Rugsėjo 21 dieną Ex Mainierių draugiško klubo narių susirinkimas buvo neskaitytas, bet vis tiek buvo nuodugnai aptarti klubą liečiantys klausimai ir gauta du nauji nariai. Prieš pradėdant susirinkimą buvo draugiškas pasivaišinimas. Vaisės paruošė A. Litvinas ir J. Feiza, nes drg. A. Vaitkienė dėl laidotuvių šeimoje negalėjo dalyvauti. Tiesa, šį kartą draugės moterys atėjo šeiminkams į talką ir viskas buvo šauniai paruošta.

Lygiai 1 val. pradėtas susirinkimas. Pradžioje pranešta, kad yra mirę šie draugijos nariai: Frances Norbut, Mary Kirstukas, Anicet Delkus ir paprašyta atsistojimu ir minutės tyła pagerbti mirusių narių atminimą.

Pirmininkas J. Copin vedė susirinkimą ir perstatė valdybos narius, kad papasakotų ką kuris atliko. Pasirodo, kai kurie reikalai nebaigti sutvarkyti, tad nutarta, kad prieš sekantį susirinkimą (lapkričio 16 d.) valdyba susirinktų atskirai ir visus reikalus tinkamai sutvarkytų.

Pranešta, kad rimtai serga klubo narė Morta Marquardt. Palinkėta jai sėkmingo pasveikimo.

Gauta į klubą du nauji nariai: Antanina Daraška ir Stasys Jurius.

Kadangi sekantis susirinkimas bus priešmetinis, tai tūli nariai pageidavo, kad būtų paruošti šilti pietūs. Reikalas paliktas spresti komisijai, kurią sudaro Antanas Litvinas, Jonas Feiza ir Antaneta Vaitkienė.

Nariai taip prisidėjo pamokėjimui už maistą: K. ir J. Sisevičiai \$4, S. Adomaitis \$3; po \$2: A. Daraška, S. Jurius; po \$1: A. Copin, A. Butkis, J. Pateckas, A. Jakubauskienė, J. Marazienė. Iš viso sudėta \$16.

Tikiu, kad visi nariai pasistengs atsilankyti į priešmetinį susirinkimą ir dalyvaus naujos valdybos išrinkime, taipgi tinkamai aptars klubo reikalus. Ypač prašau ir raginu atsilankyti tuos narius, kurie atsilikę duoklės mokėjime. To nepadarius, nustosite nario teisių.

Sekr. J. M-nė

ŠAUNUS SVEČIŲ KONCERTAS

Rugsėjo 27 dieną Čikagos pažangūs rusai suruošė svečių iš Tarybų Sąjungos pasitikimui banketą ir koncertą savo salėje Humboldt Center, 2757 W. Le Moyne Ave. Svečių sąstatą sudarė 20 žmonių grupė. Vieni jų buvo įžymūs mokslininkai, žurnalistai ir rašytojai, o devyni jų buvo menininkai. Jie čia atvyko pakaitomis su amerikiečiais. Juos globojo JAV-TSRS draugystės draugija.

Svečių sąstate buvo du lietuviai — profesorius V. Kojelis ir įžymus menininkas - dainininkas V. Karnagis. Kadangi svečių skaičius gan ilgokas, tad visų neminėsiu, nes užimtų daug vietos, o jie mūsų skaitytojams nežinomi. Tik pasakysiu, kad dainininkai savo partijas atliko stebėtinai šauniai. Dalyviai po kelis kartus iškviestė pa-

Vilnis, spalio 17, 1985

WIRBICKŲ ŠEIMOJ LIGOS IR NESĖKMĖS

Veikiausia Čikagoje gyvenantys lietuviai, vilniečiai, gerai prisimena Charley ir Madą Wirbickus. Jie ilgus metus gyveno Marquette Parko kolonijoje, buvo pažangių organizacijų nariai ir jų parengimų lankytojai.

Kalifornijos šiltesnio klimato viliojami, 1951 metais atvyko į Los Angeles miestą. Charley buvo patyręs metalinių įrankių apdorojimo specialistas, greitai gavo darbą. Gerai ekonominiai įsikūrė. Laimingai gyveno. Tačiau artinantis pensininko amžiu, pradėjo jį kankinti Parkinson liga. Ankstyviai išėjo į pensiją 1975 metais. Ieškodamas ramesnės gyvenimo vietos, ją surado ir persikėlė gyventi į pensininkais apgyventą miestuką Sun City, Calif.

Laikui bėgant Parkinson ligos simptomai tiek paastrėjo, kad teko atsigtulti į ligonių slaugymo namus. Jo žmona, gyvenimo draugė Mada kasdien trijų metų bėgyje jį lankė ir rūpinosi, kad nelūdėtų, teikdama visas paslaugas, kokios tik buvo galimos ir imanomos. Ji taip darė iki 1980 metais, kai jis užmigo amžinu miegu.

Po vyro mirties, išvargintą Madą pradėjo kankinti cukrinė liga. Teko pasiduoti gydymui į ligoninę. Liga sutrikdė kraujo apytaką. Dėl to teko nėt du kartus dalinai amputuoti koją, kad išgelbėjus gyvybę. Ilgai teko būti ligoninėje, o vėliau invalidų slaugymo namuose. Grįžti į Sun City į savo namus ir vienai gyventi buvo neįmanoma.

Prieš porą metų Natalija ir Stanley Gavčiai iš Hot Springs, Ark., atvyko į Kaliforniją gyventi. Laikiniai apsigyveno pas Walterį Doriną, San Diego, Calif. Dorinas daug metų buvo artimas Wirbickų draugas, paprašė Gavčių, kad jie apsigyventų Sun City Wirbickų namuose ir, išėmę iš slaugymo namų Madą Wirbickienę, ją prižiūrėtų. Tie geros širdies žmonės sutiko tą paslaugą padaryti. Ypač Natalija Gavčienė (buvusi Černiauskienė) per du metus nuoširdžiai ir rūpestingai prižiūrėjo ligonę. Mada 1985 m. rugsėjo 18 d. visiems laikams atsiskyrė iš gyvųjų, jų tarpo, sulaukusi 84 m.a., užge-

dainuoti daugiau ir daugiau. Baigus dainuoti, buvo toks garsus plojimas, kad išrodė lyg sienos plyšta. To buvo galima tikėtis, nes beveik visi programos dalyviai buvo operos artistai-artistės, ar šiaip teatro žmonės, ekspertai. Šį koncertą galima pavadinti meno grožio retenybe. Jei ateityje sužinotume, kad kada nors vėl panaši svečių grupė atvyksta iš Tarybų Sąjungos, tad reikėtų nepraleisti progos ir būtinai išgirsti tuos žymius dainininkus.

Smagu pasakyti, kad šį kartą svečių tarpe matėsi gražus skaičius lietuvių. Suskaičiau aštuoniolika, bet gal buvo ir tokių, kurių nepažinau. Kurie buvome, ilgai nepamiršime šio šaunaus pobūvio, o kurie buvate pakviesti ir neatsilankėte, galite gailėtis. **Dalyvė**

sus jos šviesaus gyvenimo liepsnelei.

Wirbickai daug metų skaitė "Vilni" ir ją finansiniai rėmė. Priklausė prie LLD Los Angeles kuopos ir Los Angeles Lietuvių Piliečių klubo. Charley buvo Masonų organizacijos narys, o Mada — Eastern Star moterų draugijos. Tos draugijos moterys, apsirengusios baltais apsiaustais (chaltais), kultūringai atliko laidotuvių apeigas. Kiekviena laikė rankoje skirtingos spalvos gėlę. Sulig spalvos gėlės reikšmė paskaitė filosofinį išsireikškimą, padedamos gėlė ant velionės karsto.

Mada Wirbickienė buvo gimusi ir augusi Lietuvoje, Starailių kaime, Tauragės apylinkėje, reformatų Andrusaičių šeimoje. 1922 metais atvyko į JAV pas gimines.

Liko sūnus Eugenijus, trys anūkai, sesuo Ieva Barauskienė ir kiti

giminės.

Sūnus Eugenijus įteikė motinos mėgiamam laikraščiu "Vilnis" \$20 paramos.

VI. Raila

WALTER SLENCH JAU "DĒDUKAS"

Rugsėjo 25 d. nuvykome su Onute Petrutienė į Lietuvių Tautines kapines, kur sutikome drg. Walterį Slench. Jis buvo gerai nusi-teikęs ir vos mums paklausus, kaip viskas sekasi, pirmieji jo žodžiai buvo: Viskas puiku — esu senelis.

Toliau besikalbant pasakė, kad jo sūnus Danal ir marti Joanna liepos 12 d. susilaukė gražios ir sveikos dukrelės, kuriai duotas Chloe Marie vardas.

Sveikiname Walterį, įstojusį į senelių grupę, o jaunai Chloe Marie linkime sveikai užaugti ir būti ištikimai darbo klasės dukrai.

Vilnietė

KAIP EINA "VILNIES" VAJUS

(Nuo rugsėjo 20 iki rugsėjo 27 dienos)

Smagu pažymėti, kad vajaus darbas gražiai vedamas. Pastaruoju laiku gauta net septyni nauji skaitytojai — Julija Marazienė gavo vieną į Lietuvą ir vieną JAV-se, Stefaniya Masytė — vieną; naujai stojęs į vajaus darbą Walter Pozer gavo vieną naują skaitytoją ir atnaujino tris prenumeratas; per raštinę gauta trys nauji skaitytojai.

Laukiama ir ateityje tokio gražaus darbo.

Vajininkai išsirikavo taip:

JULIA MARAZAS — ALMKD, punktu tėsurinko	1,720
MARY BRENNAN — St. Petersburg, Fla.	820
ST. MASYTĖ — Detroit, Mich.	540
VIOLET TRASK-TARASKIENĖ — San Francisco, Calif.	360
WALTER POZER — Folsom, Pa.	260
ELIZABETH REPSHIS — Dorchester, Mass.	200
ALVINA STRICH — Kenosha, Wis.	120
MARY STRAUSS — Bridgeport, Conn.	80
OFFICE	2,260

"VILNIES" \$20,000 FONDAS

Sekančios aukos gautos nuo š.m. liepos 9 iki spalio 2 dienos.

\$500.00

HELEN PINE — Columbus, Ohio, atminimui motinos Helen Žukas, kuri mirė 1985 m. liepos 19 dieną.

\$300.00

FRANCES SAKAL, West Covina, Calif. Mirusio vyro Prano pasukutinė auka "Vilniai".

JOSEPHINE SISEVICH — Chicago, Ill.

\$90.00

FELIX BEADAL — Pensacola, Fla.

\$50.00

ANNA DOCKUS — Redford, Mich., "Vilnies" 65-ųjų metinių proga.

\$40.00

CHESTER KENT — Downey, Calif.

\$25.00

JULIA GITTZUS — Bedford, Mass., "Vilnies" 65 metų sukakties proga.

\$20.00

PAUL DUDA II — So Bend, Ind.

NELL COSMELLO — New Milford, Pa.

JOSEPHINE ZIURA — Hot Springs, Ark.

VICTOR F. CZAS — Coldwater, Mich.

EUGENIA STANLEY — Warren, N.J.

NELLIE RIEMER — Delavan, Wis.

EUGENE WERBICK — Calif. Mirusios motinos Madi Werbick atminimui.

\$10.00

R. ir H. FEIFER — Kenneth City, Fla.

A. DOČKIENĖ — Cicero, Ill.

J. VILKELIS — Laval, Quebec, Canada.

V. BUNKUS — Clearwater, Fla.

CHAS. BARTNICK — San Diego, Calif.

K. G. URNEŽIS — Los Angeles, Calif.

ALBINA JACOBSON — Detroit, Mich.

\$5.00

SOPHIA PINTO — East Chicago, Ind.

A. GABRYS — Lake Villa, Ill.

ANNA VISOTSKI — Kensington, Conn.

JULIA TAUTWEIS — Chicago.

\$3.00

JOHN COPIN — Chicago, Ill.

Dabar įplaukė

Nuo anksčiau

Iš viso

\$1,538.00

423.97

\$1,961.97

Širdingai dėkojam visiems, kurie prisidėjo prie mūsų \$20,000 fondo.

Adm.

7

**PAMATYKIME JUBILIE-
JINĮ FILMĄ**

Pranešame mieliems skaityto-
jams, kad lapkričio 9 d. 12 val.
dienos "Vilnius" salėje bus rodo-
mas įdomus, Lietuvoje susuktas
filmas atžymėjimui "Vilnius" 65
metų jubiliejaus. Filmas tikrai
bus įdomus ir kiekvienam vertė-
tų pamatyti.

Prieš pradėdant rodyti filmą,
12 val. bus teikiami skanūs pietūs.
Tad neruoškite pietų, o atvykite
į "Vilnius" salę ir kartu papietau-
kite, o kad nuotaikingai praleisite
šeštadienį, iš anksto užtikriname.
"Vilnius" direkcija

**NUOŠIRDI PARAMA
LAIKRAŠČIUI**

Iš Pensacola, Fla., gavome lai-
skutį ir jame \$100 čekį, kurį pri-
siuntė mokytojas Feliksas Beadai.
Jis laiške pažymi, kad apmokąs
už laikraščio prenumeratą, o liku-
są sumą skiria "Vilnius" para-
mai. Jis linki, kad laikraštis kuo
ilgiausiai gyvuotų ir teiktų teisin-
gas žinias savo skaitytojams.
Taipgi linki, kad "Vilnius" prisidė-
tų ir toliau prie lietuvių apvien-
imo kovai už pastovios taikos pa-
saulyje įgyvendinimą.

Toliau Feliksas rašo, kad jis su
žmona praleidęs visą vasarą Eu-
ropoje, kur šiuo laiku yra jų duk-
ra, tad ta proga jie pasidairė ir
po tas vietas, kur paprastai eks-
kursantai neturi progos nei gali-
mybių apsilankyti.

Smagu, kad žmonės turi gali-
mybę paatostogauti ten, kur jie
pageidauja ir mato naudos.

Nuoširdus dėkui Beadaliams už
dovaną laikraščiu ir smagu ma-
tyti juos grįžusius iš ilgų atos-
togy. **Vilnietė**

**LINKĖJIMAI IŠ KINIJOS
IR JAPONIJOS**

Gavome labai įdomų ir malonų
laiškutį nuo mielos Aldonos Ze-
kas, tai drg. Elenutės Truskienės
dukros, kuri šiomis dienomis su
vyru lankosi Kinijoje ir Japoni-
joje. Ji rašo, kad turi tikrai įdo-
mią kelionę, bet taipgi pažymi,
kad labai varginančia. Sako, jog
viešėdami Šangajuje jau 8:30 val.
ryto turėjo būti autobuse ir būti
paruošti pradėti vizitavimą. Lan-
kėsi įvairiose vietose, neišskirant
komunų. Rašo, kad vienoje komu-
noje yra mokykla, ligoninė, audi-
nyčia, gyvenimui butai. Ji pažy-
mi, jog kilimai audžiami ranko-
mis. Ekskursantams palinksmini-
mo programą davė vietos gabūs
akrobatai.

Būdami Berjeng matė gražu-
les pandas. Po pasigrožėjimo pan-
domis, ruošiasi sekančią dieną
vykti pasidairyti ir pavaikštinėti
po garsiąją kinų sieną — "Great
Wall". Ji nurodo, kad Kinijoje
prekės nebrangios ir galima jų
įsigyti.

Apie Japoniją tik tiek pažymi,
kad ten doleris tai viskas. Išrodo,
kad ją valdo turtuoliai, nors kai
kuriais atvejais galima tai jausti
ir pas kiniečius.

Smagu, kad miela Aldona nepa-
skupėjo suteikti žinučių ir mums.
J. M-nė

**WALTER ŽUKAUSKAS GRĮŽO
IŠ LIGONINĖS**

Pažangiesiems lietuviams gerai
pažįstamos ir veiklios drg. Alici-
jos Pauliukienės brolis Walteris
Žukauskas, išbuvęs virš mėnesio
ligoninėje, rugsėjo 21 d. grįžo ir
povaliai sveiksta. Gal ir dėl to mes
tūlą laiką sueigose nematėme drg.
A. Pauliukienės, nes ji kasdien
lankė brolių.

Linkime Walteriui pilno susvei-
kimo ir vėl džiaugtis gyvenimu.
Vilnietė

**DRG. JOSEPHINE SISEVIČIENĖ
POVALIAI TVIRTEJA**

Rugsėjo 27 dieną drg. J. Sisevi-
čienė dalyvavo rusų suruoštame
bankete ir koncerte pasitikimui
svečių iš Tarybų Sąjungos, kurių
sąstata buvo ir lietuvių. Vos prasi-
dėjus banketui, miela drg. Jose-
phine Sisevičienė staiga susirgo.
Buvo suaukta greitoji pagalba,
kurios patarimu ir paslaugomis
buvo nuvežta į ligoninę. Ten gy-
dytojai nustatė, kad ją buvo išti-
kęs širdies smūgis.

Išbuvusi keletą dienų ligoninė-
je, sekmadienį grįžo į namus ir
povaliai sveiksta. **Vilnietė**

ANTANAS CHAPAS LIGONINĖJ

Teko sužinoti, kad drg. Antanas
Chapas spalio 9 d. išvyko į ligo-
ninę, kur teks pergyventi opera-
ciją. Rašant nebuvo tikrai nusta-
tyta, kurią dieną bus operuoja-
mas. Manoma, kad spalio 11 d.
Tiek primenu, kad jis yra Rush-
Presbyterian - St. Lukes Hospital,
1753 W. Congress Parkway.

Patartina, kurie norėsite jį ap-
lankyti, paskambinti į ligoninę ir
pasiteirauti kambario numerio.
Telef. 942-5000.

Linkiu sėkmingo pasveikimo.
A. Pauliukienė

MIRĘ LDS NARIAI

Nuo birželio mėn. 22 d. iki lie-
pos 30 d. mirė šie LDS nariai:

Peter Jasmont, 89 m.a., pavie-
nis narys, Holland, Pa.

Anna Zelin, 90 m.a., pavienė
narė, Plymouth, Pa.

John Petrauskas, 80 m.a., 49-os
kuopos narys, Waterbury, Conn.

Anicet J. Dilkus, 92 m.a., 53-os
kuopos narys, Chicago, Ill.

Helena Žukienė, 97 m.a., 6 kp.
narė, Binghamton, N.Y.

Barbara Rubertas, 89 m.a., 49-os
kuopos narė, Waterbury, Conn.

**MIRĖ IR PALAIDOTA ALDONA
PETRAUSKAITĖ-TOROK**

Po ilgos ir sunkios ligos, rugsėjo
21 d. mirė Aldona Torok, sulau-
kusi 70 metų amžiaus. Velionė
buvo gimusi šioje šalyje. Jos tėve-
liai gyveno Roselande ir turėjo
siuvyklą. Aldona buvo labai gabi
moksle. Ji mėgo savo tėvų kalbą
ir ją taip gerai išmoko, kad savo
jaunose dienose pati mokino vai-
kučius lietuvių kalbos Roselando
kolonijoje veikiančioje jaunų lie-
tuviukų mokyklyje. Taipgi gra-
žiai ir pavyzdinčiai veikė Rose-
lando Aido chore ir visur dalyva-
vo. Tik subrendusi ir vedusi advoka-
katą A. Torok, mažai dalyvavo su
aidiečiais, nes apleido Roselando
koloniją.

Be vyro, velionė paliko gūname
liūdesyje dukterį dr. Cheryl J.
Torok, brolių Albert J. Peters ir jo
šeimą bei daug draugų.

Palaidota rugsėjo 25 dieną Lie-
tuvių Tautinėse kapinėse. **Senė**

BINGHAMTON, N.Y.

HELEN ŽUKAS-ŽUKIENEI MIRUS

Reiškiamo nuoširdžią užuojautą jos dukrai Helen (Dr.
Irving) Pine, gyv. Columbus Ohio; anūkėms ir jų šeimoms
bei visiems giminėms čia Amerikoje ir Lietuvoje.

Žinokite, kad ir mes liūdime kartu su jumis.

MILLIE KANCERE (Burbank, Ill.)
V. ir D. YOTKA (Chicago, Ill.)

CHICAGO, ILL.

MIRUS MAYME REZNICK

Reiškiamo gilią užuojautą velionės dukterėčioms Isabelle
ir Alicia Peters, netekusioms mylimos tetos (motinos sesutės),
taipgi kitiems giminėms ir artimiesiems.

Žinokite, kad ir mes liūdime netekus nuoširdžios lietu-
vaitės.

EVA SANKUS **JONAS PATECKAS**
JOHN SANKUS **JONAS FEIZA**
ISABELLE MATTUS **E. ir V. BOGDEN**
JULIA MARAZAS **A. ir P. VAITKAI**
ANTANAS LITVINAS **L. ir N. DE SCHAAP**

CHICAGO-LOMBARD, ILL.

Frank Vesely

Reiškiamo gilią užuojautą jo žmonai Jessie, dukrai Denise
("Mitch") Kozel, tėvui Charles J. Vesely, seserims Anne
Sorenson ir Mary Koca, broliui Charles (Erma ir jų šeimoms bei
kitiems giminėms ir idėjos draugams.

Žinokit, kad ir aš liūdžiu sykiu su jumis.

ANNA PARADA

SOUTH BOSTON, MASS.

Liūdnas prisiminimas

JONAS ZEKONIS

(Mirė 1965 metų rugsėjo 22 dieną)

Jau 20 metų be Jono. Jį vis atsimenu ir jo liūdžiu.

HELEN ZEKONIS, žmona